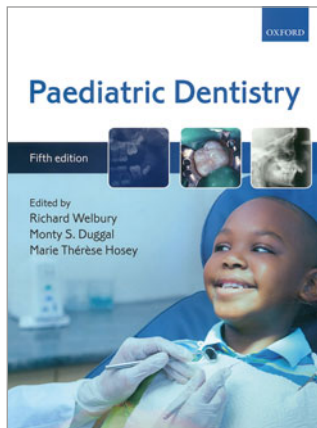

Recensent: R.J.M. Gruythuysen

Mondzorg voor kinderen

R. Welbury, M. S. Duggal, M.T. Hosey (Eds).
Paediatric Dentistry (5th Edition)
Oxford: Oxford University Press,
2018
389 bl., geïll. £ 52.99
ISBN-13: 978-0198789277

De vijfde editie van Paediatric Dentistry bestrijkt het hele vakgebied. De structuur van het boek is helder. Kernpunten van de behandelde stof worden in kaders gepresenteerd die in de lopende tekst zijn opgenomen. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting en literatuurverwijzingen, en er wordt verwezen naar extra literatuur voor belangstellenden. Het boek is voorzien van functionele illustraties, sterk wisselend van kwaliteit.

Cariësbehandeling neemt een centrale plaats in, maar een heldere visie ontbreekt door het innemen van tegenstrijdige standpunten. De traditionele restauratieve visie neemt een dominante plaats in. Indirecte overkapping en de Hall-kroon worden biologische behandelingen genoemd, terwijl het minimaal invasieve restauratieve behandelingen betreft. Weliswaar worden voor sterk aangetaste fronttanden in de tijdelijke dentitie adhesieve technieken aanbevolen, maar in ieder geval géén zirkoniumdioxide kroontjes! Hoewel cariës een gedragsziekte is, blijft de vraag onbeantwoord hoe het gedrag het beste kan worden beïnvloed. In het hoofdstuk over diagnose en preventie staat: *'Some patients are more likely to develop den-*

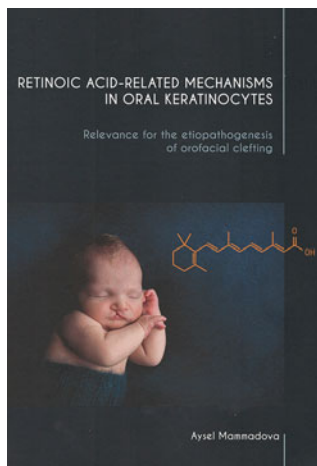
tal caries than others, and these patients need more aggressive preventive advice and therapy'. Dat is bepaald geen standpunt waarbij hoge verwachtingen gerechtvaardigd zijn op basis van de huidige inzichten over behandeling en communicatie. De biologische cariësbehandeling door niet-restauratieve zorg komt nauwelijks aan bod en de ongekende mogelijkheden die de toepassing van zilverdiaminefluoride daarbij biedt helemaal niet. De literatuur over cariësbehandeling is overwegend gedateerd. Amalgaam wordt nog steeds aanbevolen in de tijdelijke - en de blijvende dentitie.

Aan de andere kant wordt in het hoofdstuk over kindermishandeling het kind duidelijk centraal gesteld, ook als het gaat over orale verwaarlozing. Helder wordt dat samenwerking met andere professionals cruciaal is voor het bereiken van het gewenste resultaat.

Het studieboek is vooral een aanrader voor kindertandartsen die behoefte hebben aan bevestiging van de bestaande traditionele mondzorg bij kinderen.

Recensent: P.J. Slootweg

Retinolzuur en cheilognatopalatoschisis

A. Mammadova.
Retinoic acid-related mechanisms in oral keratinocytes. Relevance for the etiopathogenesis of orofacial clefting Nijmegen: Radboud Universiteit, 2018
154 bl.
ISBN 978-94-028-1052-3

Op 12 juni 2018 verdedigde Aysel Mammadova haar proefschrift over de invloed van retinolzuur op keratinocyten van het mondslijmvlies en de relevantie hiervan voor de etiologie en pathogenese van cheilognathopalatoschisis. Het werk omvat 7 hoofdstukken waarvan 3 met eigen onderzoek.

Het eerste hoofdstuk biedt een overzicht van de normale ontwikkeling van het palatum, gevolgd door een beschrijving van de groeistoornissen in de processus palatini die leiden tot een gehemeltepleet. Het sluit af met een overzicht van genen en groeifactoren die een rol spelen bij schisis in een syndromale dan wel niet-syndromale presentatie. Hoofdstuk 2 is gewijd aan retinolzuur en de invloed hiervan op de organogenese. Het molecuul is op diverse niveaus belangrijk voor de vorming van het palatum: groei van de processus palatini, regulering van de botvorming in deze processus en betrokkenheid bij de versmelting van beide processus palatini noodzakelijke veranderingen in de bekleedende epitheelcellen, de keratinocyten. Deze keratinocyten zijn onderwerp van onderzoek in de

hoofdstukken 3, 4 en 5. In deze hoofdstukken wordt onderzocht of er verschil is in de invloed van retinolzuur op orale keratinocyten afkomstig van patiënten met schisis in vergelijking met patiënten zonder schisis. Dergelijke verschillen werden inderdaad gevonden, met name op het gebied van de expressie van genen betrokken bij differentiatie en apoptose. Daarnaast bleek in een in-vitro-onderzoek met keratinocyten afkomstig van patiënten met schisis dat deze cellen een verminderde migratie tonen. Gezien de rol van het epitheel bij de voor de vorming van het harde gehemelte belangrijke versmelting van beide processus palatini is dit een zeer belangrijke bevinding. Hoofdstukken 6 en 7 betreffen een discussie over de resultaten en een samenvatting.

Het proefschrift biedt vele aanknopingspunten voor verder onderzoek, met name hoe het komt dat orale keratinocyten van schisispatiënten een afwijkende reactie op retinolzuur tonen. Praktische toepassing van de bevindingen ligt nog in een ver verschiet.